

Kanton Zürich
Bildungsdirektion
Volksschulamt
Besondere Förderung, Sektor Sonderpädagogik

Kontakt: Walchestrasse 21, 8090 Zürich
Telefon 043 259 22 91, sonderpaedagogisches@vsa.zh.ch

14. August 2018
1/3

Informacija za roditelje – Specijalne škole

Dragi roditelji

Učenicama i učenicima sa nekom smetnjom ili onima koji su veoma ometeni u razvoju stoje na raspolaganju ponude specijalnih škola. Ovde je reč o duhovnim ili telesnim smetnjama, problemima sa čulom vida, sluha i govora kao i smetnjama iz spektra autizma, otežanim učenjem i upadljivim ponašanjem. U daljem tekstu ćemo vas informisati o zadacima specijalnih škola i vašim pravima u vezi toga.

Kada su potrebne specijalne škole?

Specijalne škole su potrebne u slučajevima kada specijale pedagoške ponude u regularnoj školi ne mogu odgovarajuće podstići učenice i učenike.

Najpre se o ovome diskutuje na jednom redovnom razgovoru u školi. Roditelji, eventualno sa svojom decom, nastavno osoblje, školski struci pedagozi, terapeuti kao i školski stručni pedagozi za predškolsko diskutuju o polaznoj situaciji i traže, ako je potrebno, jednu specijalnu školu ili jedno razjašnjenje kod psihologa. Školsko psihološka služba treba da razjasni da li postoji indikacija za specijalnu školu.

Ako je to potrebno Školsko psihološka savetodavna služba uključuje i druge stručne osobe (na primer stručne lekare). Na sledećem školskom redovnom razgovoru diskutuje se sa roditeljima o pismenom razjašnjenju i šalje se predlog Školskom nadzornom odboru (Schulpflege).

Školski nadzorni odbor, oslanjajući se na pismeno razjašnjenje od strane Školsko psihološke službe i nakon razgovora sa roditeljima, odlučuje o potrebi za specijalnom školom i o načinu sprovođenja ove procedure. O tome da li jedna učenica ili jedan učenik sa posebnim potrebama za učelje mogu da posećuju regularni razred procenjuje i odlučuje Školski nadzorni odbor na osnovu priloženih podataka. Ona se pritom oslanja na razjašnjenje Školsko psihološke službe, na dodatna stručna mišljenja kao i na procene regularne škole i roditelja dotične dece ili mladih.

Ponuda

Specijalno školovanje može biti, već prema potrebama dece ili mladih, integrisano u regularnu školu, ili se odvija u jednoj specijalnoj dnevnoj školi ili specijalnom školskom domu:

Integrisano specijalno školovanje (u regularnom razredu)

Ovo školovanje se određuje za svaku učenicu i svakog učenika prema njihovim individualnim potrebama. Pored nastave koju regularno sprovodi nastavno osoblje mogu biti uključene i sledeće pomoćne forme:

- „Teamteaching“
- Pojedinačna pomoć ili pomoć u manjim grupama
- Terapije
- Socijalna pedagoška pratnja
- Podrška i podsticaj od strane jedne osobe
- Stručno savetovanje nastavnika i roditelja u slučajevima specifičnih smetnji

Ako je potrebno može se angažovati osoba za potpomaganje u okviru pomoći van škole u slučaju da opština ima takve ponude.

Dnevna specijalna škola

Učenik ili učenica posećuju nastavu u jednom razredu specijalne škole i ako je potrebno idu na terapije. Pre ili posle škole kao i preko podneva zavisno od rasporeda časova u specijalnoj školi se nudi i socijalno pedagoško čuvanje dece. Ili: dnevne specijalne škole nude još i čuvanje zavisno od rasporeda, ali naročito preko podneva.

Ako je potrebno može se organizovati i dodatno vanškolsko nadgledanje u specijalnoj školi ili na mestu stanovanja. U slučaju da dete ne može samostalno da ide u školu organizuje se pogodan prevoz.

Školski dom

Ako je potrebno učenica ili učenik posećuju nastavu i terapiju u jednoj specijalnoj školi. Socijalno pedagoško staranje u internatu u okviru školskog doma uslovljeno je potrebama deteta ili mladih (po potrebi i do 365 dana u godini). Ako dete ne može samostalno da ide u školu organizuje se pogodan prevoz.

Finansiranje

Opština i Kanton snose sve troškove u vezi sa specijalnom školom, terapijama, školsko – pedagoškim staranjem (u toku radnog vremena specijalne škole) i prevoza.

Roditelji snose sledeće troškove:

- Troškove u vezi ishrane ukoliko se ishrana učenica ili učenika organizuje od strane škole (pogledaj Uredbe o visini troškova od strane roditelja u vezi ishrane učenika, Verfügung Verpflegungsbeiträge Eltern, www.zh.ch → Finanzen & Infrastruktur → Budgetgrundlagen Gemeinde)
- Troškove za vanškolske ponude nadgledanja dece u okviru integrisanog specijalnog školovanja na osnovu utvrdjene cene usluga na nivou Vaše opštine
- Troškove nadgledanja dece van radnog vremena Dnevne specijalne škole na osnovu utvrdjene cene usluga na nivou Vaše opštine
- Sporedne troškove za dodatne izdatke na osnovu Sporazuma sa školskim internatom
  - vanškolske ponude nadgledanja dece u okviru integrisanog specijalnog školovanja na osnovu utvrdjene cene usluga na nivou Vaše opštine
  - nadgledanje dece van radnog vremena Dnevne specijalne škole na osnovu utvrdjene cene usluga na nivou Vaše opštine
  - Sporedni troškovi na osnovu Sporazuma sa školskim internatom

Prava roditelja

Roditelji saraduju na planu za podršku (čvrsto uspostavljeni ciljevi), u skladu sa dogovorom na redovnom školskom razgovoru (koji se održava najmanje jednom godišnje), i na preispitivanju specijalnog školovanja.

Roditelji su na početku specijalnog školovanja informisani :

- O njihovim pravima i mogućnostima učestvovanja.

- O tome kako tačno izgleda dogovor u vezi integrisanog specijalnog školovanja odnosno koncepta za školu, staranje i terapiju specijalne škole.
- O nadležnoj vlasti zaduženoj za nadzor (Školski nadzorni odbor ili nosioci prava i Direkcija za školstvo grada Ciriha, **Sektor** za specijalnu pedagogiju - Volksschulamt, **Sektor** Sonderpädagogisches, Telefon 043 259 22 91).

Protiv svih odluka Školskog nadzornog odbora (Schulpflege) se može podneti žalba nadležnom Okružnom savetu (Bezirksrat).

Informacije / Savetovanje

Spisak specijalnih škola pod: www.zh.ch/schulen → Bildung → Schulen → Sonderschulen

Okvirni koncept integrisanog specijalnog školovanja pod: www.zh.ch/sonderschulung → Informationen für Sonderschulen

Pro Infirmis, Savetovanište za roditelje, Tel. 044 299 44 11, www.proinfirmis.ch

- „Procap“ pravna služba za hendikepirane ljude (Rechtsdienst für Menschen mit Handicap), Tel. 062 206 88 77, www.procap.ch

Stručno savetovanište specijalizovano za specijalne potrebe:

Direkcija za školstvo/das Volksschulamt vodi listu stručnih savetovaništa specijalizovanih za specijalne potrebe sa naznakama o tipu invalidnosti / tip školovanja, region i kontakt podaci (Link www.zh.ch/sonderschulung → Integrierte Sonderschulung (ISR/ISS)